

Županija

22.

Na temelju članka 4. Odluke o obvezatnoj preventivnoj dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji na području Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 19/96) i članka 40. Poslovnika Županijskog poglavarstva Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 5/98), Županijsko poglavarstvo je na sjednici od 8. travnja 1999. godine, donijelo sljedeći

PROGRAM

provođenja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Primorsko-goranske županije za 1999. godinu

Ovaj Program izrađen je temeljem članka 5. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 60/92), te na temelju članka 4. Odluke o obvezatnoj preventivnoj dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji na području Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 19/96), (u daljnjem tekstu: Odluka).

Program predstavlja minimum potrebitih mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području Cijele Primorsko-goranske županije, ali će zavisno o posebnostima i potrebama pojedinih lokalnih uprava iste na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Zavod) moći donijeti svoje proširene Programe koji bi odgovarali tim posebnostima, odnosno potrebama.

Posebno ukazujemo na problem broja i učestalosti provođenja ovih mjera u objektima za proizvodnju i promet namirnica, te komunalnih deponija, nedozvoljenih odlagališta otpada, te objekata za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari i drugim, gdje bi Županijski ured za rad, zdravstvo i socijalnu skrb (sanitarna inspekcija), a na prijedlog Zavoda, trebao svojim rješenjima prisiliti obveznike da moraju ove mjere provoditi češće od broja koji je predložen ovim Programom.

DEZINFEKCIJA

Obvezatnom preventivnom dezinfekcijom (u daljnjem tekstu: dezinfekcija) se u smislu ovog Programa smatra sustavna i kontinuirana primjena mehaničkih, fizikalnih i kemijskih metoda i sredstava, samostalno ili kombinirano, radi uništavanja mikroorganizama uzročnika zaraznih bolesti, kao i smanjivanja ukupnog broja svih ostalih prisutnih mikroorganizama (saprofita) na propisima dozvoljeni minimum.

Mediji okoliša na kojima se ista provodi su uređaji, vozila, oprema, pribor, radne i druge površine, predmeti, materijali i površine tijela uposlenih osoba koje su u kontaktu sa namirnicama.

U ovom smislu dezinfekcija će se na području Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Županije) provoditi u sljedećim objektima:

- objektima za javnu vodoopskrbu pučanstva
- objektima za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće uporabe, sirovinama za njihovu proizvodnju, te prijevoznim sredstvima namijenjenim za njihov prijevoz (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti, ribarski brodovi, hladnjače i drugi)
- sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama
- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, učenički i studentski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)
- objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)
- objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i liječilišta, zavod, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske, pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)
- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)
- objektima za sport i rekreaciju (športske dvorane, stadioni, automotodrom, bazeni za kupanje i rekreaciju, plaže, trim staze, fitness klubovi i slični)
- objektima i sredstvima javnog prijevoza putnika (autobušni kolodvori s pripadajućim voznim parkovima, željeznički kolodvori i vlakovi, putnički brodovi i zrakoplovne luke)
- mjestima za javna kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostori za pučke fešte i slično)
- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti, svetišta)
- mrtvačnicama na grobljima
- vozilima, opremi, priboru i uređajima za sakupljanje i prijevoz krutog i tekućeg otpada
- prostorima za sakupljanje otpadaka u stambenim zgradama, tunelima za odlaganje smeća, te ostalim zajedničkim dijelovima stambenih zgrada

Dezinfekciju provode sami djelatnici ili za to posebno osposobljene osobe u tijeku radnog procesa, odnosno uporabe objekata, uređaja, sredstava, opreme i pribora, kao i prije početka uporabe novih objekata, te nakon dužeg nekorisćenja (sezonski rad i slično), dok dezinfekciju javnih površina koja su u vlasništvu lokalne uprave i samouprave (općine, gradovi i županija) obavljaju za to ovlaštene pravne ili fizičke osobe.

Obveznici provođenja dezinfekcije dužni su sami povremeno kontrolirati uspješnost primjene ove mjere putem ovlaštenog laboratorija i o tome voditi evidenciju.

Izbor dezinficijensa i način primjene utvrdit će Zavod, imajući pri tome u vidu njihovu učinkovitost i neškodljivost za okoliš i zdravlje ljudi ili životinja.

Za neposrednu primjenu sredstava za dezinfekciju obveznici provođenja ove mjere, moraju imati adekvatan pribor ili uređaje i opremu (ručne ili motorne šprice, zamagljivače i si.), a prema preporuci proizvođača, odnosno Zavoda.

DEZINSEKCIJA

Obvezatnom preventivnom dezinfekcijom (u daljnjem tekstu: dezinfekcija) se u smislu ovog Programa podrazumjeva sustavno i planirano suzbijanje insekata, člankonožaca ili njihovih razvojnih oblika (u daljnjem tekstu insekti) koji mogu prenositi uzročnike zaraznih bolesti, izazivati alergijske reakcije, imati toksično djelovanje ili su nametnici odnosno uznemirivači.

Ista se provodi primjenom fizikalnih, kemijskih ili bioloških metoda i sredstava koja su ekološki najprihvatljivija, te na način da se ne dovodi u opasnost zdravlje ljudi ni životinja, kao ni korisnih insekata.

Na području Županije najčešći insekti od interesa za smanjenje njihovog broja na biološki minimum radi zaštite zdravlja pučanstva jesu: •

- kućna muha (*Musca domestica*)
- komarči (roda *Culex*, *Aedes*)
- žohari (žuti - *Blattella germanica* i crni - *Blatta orientalis*)
- razni drugi insekti koji se povremeno javljaju na određenim područjima u povećanom broju, već prema prirodnim i drugim uvjetima u okolišu, te uznemiruju pučane i izazivaju druge nelagode i štete.

Dezinfekcija će se provoditi na području Županije u objektima, prostorima i uređajima kako slijedi:

- objektima za proizvodnju i promet namirnica, (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti i ostali)
- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, učenički i studentski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)
- objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i liječilišta, zavod, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)
- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)
- objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)
- prostorima stambenih i poslovnih zgrada s pripadajućim vanjskim okolišem (zajedničke prostorije kao što su podrumi, drvarnice, prostori za odlaganje smeća, tuneli za odlaganje smeća, tavanima, prostorijama za sušenje rublja, stubištima i ostalim zajedničkim prostorima zgrada)
- objektima i sredstvima javnog prijevoza putnika (autobusni kolodvori s pripadajućim voznim parkovima, željeznički kolodvori, vlakovi, putnički brodovi i zrakoplovne luke)
- mjestima za javno kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostorima za pučke fešte i slično)
- sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama
- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti, svetišta)
- deponijima otpada, te napravama za odlaganje i sakupljanje krutog i tekućeg otpada
- parkovima, grobljima i drugim gradskim zelenim površinama, rekreacijskim zonama i površinama sa vodama stajalicama.

- kanalizacijskim sustavima, kolektorima i energetskim kanalima

Dezinfekcija u svim gore navedenim objektima će se izvoditi najmanje dva puta godišnje, dok će se na svim onim mjestima gdje se za to ukazuje potreba ovaj broj tretiranja i povećati prema nalogu Županijskog ureda za rad, zdravstvo i socijalnu skrb (sanitarna inspekcija).

S ciljem smanjenja broja komaraca na biološki prihvatljiv minimum suzbijati će se njihovi razvojni oblici naseljavanjem kulcifičnih ribica gambuzija u stajaćim vodama, zasićivanjem ekološki prihvatljivim larvicidima otvorenih vodotoka, bara, mlaka i ostalih stajaćih voda. Za suzbijanje letećih oblika komarca i muha na otvorenim prostorima koristiti će se postupak toplog ili hladnog zamagljivanja, te postupci orošavanja motornim odnosno samohodnim atomizerima. Postupcima špricanja tlačnim ručnim i motornim prskalicama obrađivati će se zatvoreni prostori (kuhinje, skladišta, podrumi i drugi) zbog suzbijanja žohara i drugih insekata koji dolazeći iz zagađenih prostora neposredno onečišćuju namirnice, ili ih pak posredno onečišćuju preko posuda, radnih površina i ostalih sličnih elemenata u okolišu. Insekticide koji će se koristiti u dezinfekciji određuje Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske.

Izvođači dezinfekcije su obvezni prije početka izvođenja radova na određenim područjima pravovremeno izvjestiti pučanstvo o početku i vremenu trajanja provođenja radova. Izvješćivanja će se provoditi tiskanim materijalima koja će se izvijesiti na dobro vidljivim frekventnim mjestima, kao i uz pomoć sredstava javnog priopćavanja.

DERATIZACIJA

Obvezatnom preventivnom deratizacijom (u daljnjem tekstu: deratizacija) se u smislu ovog Programa podrazumjeva sustavno i planirano suzbijanje štakora i miševa te drugih mišolikihi glodavaca koji prenose zarazne bolesti ili su njihovi rezervoari.

Na području Županije glodavci koje treba suzbijati na biološki minimum u cilju zaštite zdravlja pučanstva, te smanjivanja gospodarskih šteta jesu: kućni miš (*Mus musculus*) i štakor (*Ratus ratus* i *Ratus norvegicus*).

Deratizacija će se provoditi na području Županije u objektima i prostorima kako slijedi:

- objektima za proizvodnju i promet namirnica, (proizvodni pogoni, ugostiteljski objekti, restorani društvene prehrane, kuhinje posebnih institucija, trgovački objekti i ostali)
- objektima namijenjenim za smještaj i boravak većeg broja ljudi (hotelski i ostali turistički objekti za smještaj, kampovi, učenički i studentski domovi, prihvatilišta, radničke nastambe, socijalne ustanove i ostali smještajni objekti)
- objektima zdravstva (klinički bolnički centri, klinike, poliklinike, specijalne bolnice i liječilišta, zavod, domovi zdravlja, ustanove hitne medicinske pomoći, stomatološke ordinacije i ljekarne)
- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga pučanstvu (kiropraktičke ambulante, centri za masažu, pedikerski, kozmetički, frizerski i brijački saloni, solariji, javna kupatila, javni sanitarni čvorovi i drugi)
- objektima odgojno - obrazovnih ustanova (ustanove predškolske skrbi, škole, te viša i visoka učilišta)
- u zajedničkim dijelovima stambenih i poslovnih zgrada s pripadajućim vanjskim okolišem kao što su podrumi, drvar-

niče, toplinskim postajama, prostorima za odlaganje smeća, tavanima, prostorima za sušenje rublja, i ostalim zajedničkim prostorima zgrada)

- deponijama otpada, te drugim prostorima za odlaganje i sakupljanje krutog i tekućeg otpada

- parkovima, grobljima i drugim gradskim zelenim površinama i rekreacijskim zonama (trim staze, plaže i šetališta u priobalnom pojasu)

- otvorenim vodotocima

- kanalizacijskim sustavima, objektima i prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari, te energetskim kanalima (telefonski, elektrovodi i toplovodima)

- mjestima za javno kulturna okupljanja (kina, kazališta, galerije, gradske čitaonice, plesne dvorane, disco klubovi, cirkusi, prostorima za pučke fešte i slično)

- sajmovima, tržnicama, veletržnicama i ribarnicama

- mjestima za religijska okupljanja (crkveni objekti, svetišta)

- objektima javnog prijevoza putnika (autobusni i željeznički kolodvori i morske i zrakoplovne luke, te putnički i trgovački brodovi)

Pri obavljanju deratizacije u prostorijama i na prostorima u kojima se proizvodi i prometuje namirnicama otrovni mamci moraju se postavljati u posebno zaštićene, zatvorene i označene kutije uz vođenje evidencije o shemi postavljanja kako bi se namirnice zaštitile od slučajnog ili namjernog onečišćenja.

Kad se deratizacija provodi u objektima u kojima se nalaze rasute namirnice, ostatke meka mora se sakupiti nakon provedbe postupka deratizacije.

Deratizacijska sredstva druge generacije moraju se postavljati u zatvorene kutije ili vezana na žicu (kanalizacije, riječne i morske obale) uz izradu sheme postavljanja, nedostupne domaćim životinjama, te ih sakupiti i neškodljivo uništiti nakon provedenog postupka deratizacije. Izvođači deratizacije su obvezni prije početka izvođenja radova na određenim područjima pravovremeno izvijestiti pučanstvo o početku i vremenu trajanja provođenja radova. Izvješćivanja će se provoditi tiskanim materijalima koja će se izvijestiti na dobro vidljivim frekventnim mjestima, kao i uz pomoć sredstava javnog priopćavanja.

Deratizacija - provodi se u dvije sustavne akcije godišnje uporabom meka pripremljenih od žitarica zatrovanih kumulativnim otrovima uz dodatak antraknata, te parafiniziranim mekama. Proljetna akcija deratizacije se provodi tijekom ožujka, travnja i svibnja, a jesenska akcija deratizacije provodi se tijekom rujna, listopada i studenoga. Između dviju akcija deratizacije izvođači su dužni obavljati suzbijanje štakora i miševa na onim lokalitetima i kod onih subjekata gdje se za to ukaže potreba, a prema nalogu Županijskog ureda za rad, zdravstvo i socijalnu skrb (sanitarna inspekcija).

Deratizaciju i dezinfekciju, stambenih prostora, javnih gradskih prostora te svih drugih prostora određenih ovim Programom kao i dezinfekciju svih javnih površina na području Županije mogu obavljati samo pravne ili fizičke osobe koje udovoljavaju uvjetima propisanim Pravilnicima o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju kao mjeru za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva i na-

činu obavljanja obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije (»Narodne novine« broj 38/98), te da se iste moraju obavljati pod nadzorom nadležne ustanove zdravstva (Zavod).

Pravna ili fizička osoba koja obavlja dezinfekciju i deratizaciju kao i dezinfekciju javnih prostora, odgovorna je za ostvarivanje mjera kojima se štiti zdravlje ljudi i domaćih životinja, a okoliš od onečišćenja, trovanja i nanošenja šteta.

Stručni nadzor nad provođenjem obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao i kontrolu učinkovitosti provođenja ovih mjera, provodi Zavod, a upravljeni nadzor Županijski ured za rad, zdravstvo i socijalnu skrb.

Dezinfekcija, deratizacija kao i dezinfekcija javnih površina, će se provoditi samo na temelju operativnih planova rada koje za svako područje odnosno obveznika provedbe ovih mjera, izrađuje pravna ili fizička osoba koja neposredno provodi ove mjere. Kod izrade planova izvođači moraju poglavito uzeti u obzir posebnosti pojedinih područja Županije. Ove planove izvođači podnose na znanje Županijskom uredu za rad, zdravstvo i socijalnu skrb (sanitarnoj inspekciji) i Zavodu.

Operativni planovi moraju najmanje sadržavati slijedeće podatke: opis mjere koja se provodi, popis ulica, objekata ili prostora na kojima se mjera provodi, okvirno vrijeme početka i završetka poduzetih mjera, način izvješćivanja građana, zdravstvenih službi, sanitarne inspekcije i drugih, popis djelatnika u ekipama, sredstva i oprema koja će se koristiti, opis tehnološke primjene, kao i provedene mjere zaštite okoliša.

Izvođač je također dužan najmanje dva puta godišnje Zavodu dostaviti pismeno izvješće o provedenim mjerama DDD-a u kojem će stajati popis mjesta na kojima su provedene, vrste i količine utrošenog materijala, ovjerene potvrde sa potpisima korisnika usluge.

Zavod će temeljem izvršenog nadzora ova izvješća ovjeriti te proslijediti obvezniku provedbe obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije. U slučaju kada je utvrđeno da polučeni rezultati ne zadovoljavaju kriterije postavljene stručnim nadzorom, odgoviti će se ovjera izvješća do saniranja svih uočenih propusta.

Zavod se također obvezuje da će na kraju kalendarske godine Županiji, kao i Uredu za rad, zdravstvo i socijalnu skrb Županije primorsko goranske, podnijeti cjelovito pismeno izvješće o obuhvatu, kvaliteti i učinkovitosti provedbe obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području cijele Županije.

Klasa: 022-04/99-03/10

Ur.br.: 2170/01-21/99-15

Rijeka, 8. travnja 1999.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKO POGLAVARSTVO

Župan
Milivoj Brozina, dipl. oec.,
v. r.